

ske ved, at man lægger en Told af 50 pCt. paa Varerne — saa optager jeg i min Balance mit Varelager fuldt ud korrekt til 150,000 Kr. Men nu vil jeg spørge ethvert fornuftigt Menneske, om han tror, at der derved er foregaaet en Forøgelse af Nationalvelstanden med 50,000 Kr. Hvis det var Tilfældet, vilde vi Danske i mange Aar have handlet aldeles taabeligt, og saa vilde det ærede Medlem have Ret i sine Ord om Nationaltabet af Hundreder og atter Hundreder af Millioner — han kunde gerne sige Milliarder, thi der er ingen Grænse for, hvad vi kunne lægge paa vore Værdier paa den Maade.

Saa omtalte det ærede Medlem den engelske Landbrugskommissions Betænkning. Maa jeg gøre opmærksom paa, at den sluttede med en Erklæring om, at man ikke ønskede nogen Landbrugstold. Jeg gad nok vide, hvorfor dette Eksempel da skal fremdrages. (Afbrydelse af *Berntsen*.) Det ærede Medlem for Assens siger, at den ny Toldkommission, der er nedsat i Danmark, trænger til godt Oplysningsstof, men jeg antager, at de Herrer Protektionister nok ville finde, hvad der passer i deres Kram af denne engelske Betænkning, uden at faa Vejledning her fra Folketinget. Maa jeg endvidere oplyse om, at Englands Landbrug under det protektionistiske System i den første Halvdel af dette Aarhundrede blev underkastet Undersøgelse af fem forskellige parlamentariske Kommissioner i Tiden fra 1816 til op i Fyrreerne, og at det af disse Kommissionsbetænkninger fremgaar, at det engelske Landbrug befandt sig i en saa forfærdelig Nødtilstand, at vi heldigvis aldrig have kendt Mage til saa ulykkelige Forhold i vort Land.

Det ærede Medlem for Fredensborg (*J. Hage*) omtalte, at man ikke kan fremdrage Eksempler fra Udlandet, saaledes som jeg gjorde, da jeg berørte Forholdene i de forenede Stater. Det ærede Medlem mener, at Forholdene kunne være ganske anderledes her hjemme end derovre. Denne Indvending vilde være berettiget, hvis man ikke i de Bemærkninger, der ledsage Regeringens Forslag, udtrykkelig havde henvist til Udlandet og motiveret Kravet om et Handelsdepartement med, at man havde saadanne Institutioner andre Steder. Men naar man gør det, mener jeg, det er fuldt berettiget at fremdrage 44 Stater med et Landomraade saa stort som Europa, der hverken have Handelsministerium eller Handelsdepartement. — Endvidere sagde det ærede Medlem, at Amerika er et daar-

ligt Eksempel for mig som Frihandelsmand, thi der havde jo Protektionismen netop sejret. Ja, det har den ganske vist, men det, at et lille Land paa 2 Millioner Mennesker vil bygge en kinesisk Toldmur omkring sig, er fuldstændig forskelligt fra at indeslutte med en Toldmur en halv Verdensdel, der er befolket af over 80 Millioner Mennesker, og som omfatter et Landomraade, der gaar lige fra Atlanterhavet til Det stille Hav. Og selv der under de store Forhold har dette System affødt store Ulemper og voldet stor Uretfærdighed, men jeg vil sige, at hvis hele Europa blev foreslaaet samlet i et eneste stort Toldomraade, vilde jeg — og sikkert mange Frihandelsmænd med mig — stille mig ganske anderledes over for et saadant Forslag, end naar der stilles Forslag om at aflukke vort lille Land med sine 2 Millioner Mennesker med en kinesisk Toldmur. Vort Landbrug har uden Toldbeskyttelse præsteret Bevis for, at vi trods mange Brøst dog have naaet de bedste og sundeste Resultater, der ere blevne præsterede i hele Europa.

Formanden: Jeg maa dog bede erindret, at det ikke er Toldloven, der foreligger til Behandling, og maa derfor anmode om, at man holder sig til den Sag, Lovforslaget angaar.

J. Hage: Jeg forstaar ikke, hvorledes det ærede Medlem virkelig kan sætte de Ting i Forbindelse med hinanden og mene, at det, at man ønsker et Handelsdepartement her, kan have det allermindste at gøre med den Toldmur, som han frygter skal blive dannet om disse 2 Millioner Mennesker. Tror det ærede Medlem virkelig, at dette Handelsdepartement vil faa en saadan Magt og Indflydelse, at det vil forandre Sageres Gang her i Landet? Det vilde være urimeligt at antage. Hvad her er Spørgsmaal om, er kun for Ministeren og den lovgivende Magt at skaffe et officielt Organ, ikke et Partiorgan, som Grosserersocietetet maa være, hvor Sagerne kunne blive saaledes lagte til Rette, at der vil vindes Tid og Klarhed og Forstaaelse ved Behandlingen af Spørgsmaalene. Men Handelsdepartementet faar ikke nogen selvstændig Indflydelse, og jeg begriber derfor ikke den Frygt, man har for et saadant Handelsdepartement.

Formanden: Det ærede Medlem for Sorø Amts 3dje Valgkreds (*Køedt*) har Ordet for en kort Bemærkning.